

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	วิถีอาเซียนคนรักกลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา โชนปลายน้ำ
ผู้เสนอ	นาง เบญจมาศ นาคหลง
ตำแหน่ง	ครู คศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ที่อยู่	โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16
ปีที่จัดทำ	2557

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) นำวิถีอาเซียนเรียนรู้ชุมชนนักร้องสิ่งแวดล้อมในโชนพื้นที่ปลายน้ำคลองอู่ตะเภาได้ 2) นำวิถีอาเซียนเรียนรู้แนวทางการจัดการขยะด้วยตนเองในโชนพื้นที่ปลายน้ำได้อย่างยั่งยืน 3) ต้นกล้าในกลุ่มน้ำสามารถเผยแพร่ข้อมูลคนรักสิ่งแวดล้อมตามวิถีสาธิตเรียนรู้วิถีอาเซียนได้ อย่างสร้างสรรค์ เป็นโครงการวิจัยที่มุ่งเน้นการนำวิถีอาเซียนเข้าไปเรียนรู้กระบวนการดูแลกลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภาที่มีวิถีอยู่แล้ว เพื่อสร้างความคุ้นชินในเรื่องการสื่อสารด้วยภาษาสากล โดยจัดกระบวนการให้กับ แก่นนำคนรักกลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา โชนปลายน้ำ ในปี 2557 และพยายามใช้กระบวนการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในเครือข่ายรักกลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา

ผลการวิจัยพบว่า

1) การนำเครือข่ายต้นกล้ารักกลุ่มน้ำมาเรียนรู้งานรักกลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา โชนปลายน้ำตามวิถีอาเซียน พบว่า ต้องกล้าคิด กล้าทำ ต้องสร้างความสุข ต้องเริ่มที่ตนเอง เริ่มที่จะใช้การสื่อสารทางภาษาที่ง่ายที่สุด แต่ปฏิบัติยากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษมาเป็นสื่อกลางในการชวนชาวต่างชาติร่วมเรียนรู้การดูแลนักร้องคลองอู่ตะเภาโชนปลายน้ำ และเริ่มด้วยความสุข จึงสามารถสื่อสารกันเข้าใจ อย่างอัตโนมัติ

2) เครือข่ายต้นกล้ารักกลุ่มน้ำเข้าใจการจัดการขยะเหลือศูนย์ของชุมชนโชนปลายน้ำคลองอู่ตะเภา ว่าต้องใช้วิถีชีวิตมาเป็นตัวตั้ง เป็นวิถีที่มีกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ให้ชุมชนและเยาวชนได้ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะส่งผลทำให้แก่นนำเยาวชนต้นกล้าปลายน้ำ สามารถไปจัดกลุ่ม/ชมรมอนุรักษ์คลองอู่ตะเภาในโรงเรียนของโชนปลายน้ำ บ่งบอกว่าชุมชนสามารถออกแบบจัดการชุมชนด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องอาศัยแหล่งทุนจากภายนอก

3) วงการศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรสร้างสุขตามวิถีอาเซียน โดยการบูรณาการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเข้าไปหลักสูตรท้องถิ่น แล้วสื่อสารด้วยภาษากลาง เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น และต้องทำให้จริงจังและต่อเนื่อง ใช้กลไกของการศึกษาจะสามารถสร้างความยั่งยืนในการดูแลสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อนำสู่การพัฒนาเชิงอนุรักษ์ตามวิถีอาเซียนได้อย่างยั่งยืน และได้แนวทางการนำกระบวนการวิถีอาเซียนอนุรักษ์ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา มาจัดเป็นหลักสูตรท้องถิ่นแนวบูรณาการในโรงเรียนมาตรฐานสากล และตามแนวหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการมีส่วนร่วมผ่านเครือข่ายที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

4) การเรียนรู้ที่ดีต้องจบด้วยการผลิตสื่อ เพราะสามารถเก็บรวบรวมความคิด ความตั้งใจ ความอดทน บันทึกไว้ในสื่อต่างๆ หากเป็นเยาวชนที่ไปเรียนรู้แล้วมาร่วมกันผลิตสื่อจากผลงานด้วยตนเอง เยาวชนเหล่านั้นจะสามารถเก็บตะกอนสำนึกสาธารณะได้อย่างฝังลึก และสามารถถ่ายทอดไปยังบรรดาเพื่อนๆ ได้อย่างไม่สุดสิ้น เพราะปัจจุบันการสื่อสารผ่านออนไลน์กระทำได้ไม่ยากเลย ดังนั้นหากเราชี้แนะแนวทางให้ชัดเจน แขนงนำต้นกล้ารุ่นใหม่จะสามารถดำเนินการได้อย่างไม่ยากเลย เพราะข้อมูลต่างๆ อยู่ในระบบออนไลน์หมดสิ้นแล้ว

5) การทำงานเชิงขับเคลื่อนทุกรูปแบบ ต้องอาศัย “พลังจิตตานุภาพ” ผู้วิจัยจึงไม่ลืมที่จะนำเรื่องการ “สร้างความนิ่ง” ให้เกิดในจิตของแกนนำต้นกล้าทุกต้น ผลสุดท้ายที่เห็น ทุกคนมีความคิดเชิงบวก ปัญหาที่เกิดขึ้นมา ล้วนมีทางแก้ นำเข้าสู่กลไกการทำงานทุกรูปแบบ

จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษาให้ความสนใจในการนำทักษะด้านดูแลสิ่งแวดล้อมรอบตัวมาเป็นสื่อกลางในการฝึกฝนการใช้ภาษาสากลเพื่อการสื่อสาร เพื่อเตรียมความพร้อมเรื่องการเตรียมรับมือกับการดูแลสิ่งแวดล้อมร่วมกันระดับอาเซียน